

SCaFire

Przebieg pożaru wysokoenergetycznych sieci energetycznych i inteligentny model oceny ryzyka w różnych skalach dla budynków z nowymi źródłami energii

Dr hab. inż. Wojciech Węgrzyński, Prof. ITB
Instytut Techniki Budowlanej (ITB), Polska

Dr Xinyan Huang
HK PolyU Shenzhen Research Institute, Chiny

Przed nowoczesnym budownictwem stawiane są ambitne cele – zrównoważone zużycie surowców, niezależność energetyczna i zerowy pobór energii czy promocja przyjaznych środowisku metod transportu. Jak dotąd, mamy dość dobry ogólny obraz na to jak odpowiedzieć na te potrzeby poprzez rozproszone systemy generacji, magazynowania i dystrybucji energii. Rozwiązania te nazywamy tutaj **budynkami z nowymi źródłami energii**. Jednocześnie, zdajemy nie zdawać sobie sprawy z zagrożeń które wprowadzamy do naszych budynków, w tym z zagrożeniem od wysokoenergetycznych przewodów elektrycznych.

Pożary kabli są znanym źródłem ryzyka w dużych obiektach przemysłowych, takich jak elektrownie jądrowe, czy w dużych urządzeniach infrastruktury naukowej takich jak akceleratory cząstek. Budynki te wyposażone są w systemy ograniczające skutki pożarów, a ich personel jest znakomicie przeszkolony. Zagrożenia nie traktujemy lekko, ponieważ konsekwencje pożarów kabli są zazwyczaj poważne – czy to w odniesieniu do szkód materialnych, czy bezpośredniego zagrożenia ze strony dymu powstałego w procesie spalania bogatych w tworzywa sztuczne przewodów. Jednocześnie, w budynkach mieszkalnych, biurach czy parkingach powstaje zbliżona infrastruktura elektroenergetyczna transportująca megawaty prądu, przechodząca przez korytarze i duże pomieszczenia. Zamiast dobrze wyszkolonych inżynierów, na pożar narażeni są niewyszkoleni cywile, nieświadomi zagrożenia i nie zaznajomieni z zasadami postępowania i ucieczki. W naszym konsorcjum zidentyfikowaliśmy ten problem jako poważny, a celem niniejszego projektu jest jego zmierzenie i określenie właściwych rozwiązań zaradczych. Ale aby tego dokonać, musimy w pierwszej kolejności zrozumieć podstawy spalania przewodów elektrycznych i innych komponentów nowoczesnych sieci elektroenergetycznych...

Kable elektryczne są zaskakująco skomplikowanymi wyrobami. Ich metalowe rdzenie (zazwyczaj miedziane lub aluminiowe) są osłonięte licznymi warstwami wypełniaczy, osłon i zewnętrznych okładzin. Każda warstwa może być zaprojektowana z wykorzystaniem innych materiałów, cechujących się różną palnością. Ponadto, kable rzadko stosowane są pojedynczo – zazwyczaj łączone są w wiązki i rozprowadzone po budynkach na trasach kablowych (pionowych i poziomych). Kombinacji jest nieskończenie wiele i nie istnieje jeden, uniwersalny model pozwalający przewidzieć palność zestawów kabli. Podobne problemy natykamy w konstrukcji baterii, magazynów energii czy paneli PV. Aby rozwiązać problemy bezpieczeństwa, najpierw zamierzamy zintegrować dostępną wiedzę i uzupełnić je o nowe badania nad palnością. Będziemy badać ich zachowanie w przekroju skal – od mikroskali (badania materiałowe) poprzez małą i średnią skalę (kable i wiązki kabli) po pożary całych pomieszczeń. Spodziewamy się, że badania te wytworzą tak dużo danych, że nie będzie możliwa ich prosta interpretacja przez ludzi. Do pracy zaprzęgniemy algorytmy głębokiego uczenia i sztuczną inteligencję, której celem będzie odnalezienie zależności pomiędzy budową kabla a jego palnością.

Kiedy poznamy powiązania, będziemy w stanie zbudować zastępcze modele pożarów. Modele te będą cechowały się uproszczoną geometrią, ale napędzać je będzie silnik oparty o fizyczne podstawy spalania i wyniki naszych badań. Modele te umieścimy w cyfrowych modelach obiektów budowlanych aby zrozumieć konsekwencje pożarów kabli dla budownictwa mieszkaniowego i biurowego. Przeprowadzimy także badania w pełnej skali, dzięki którym zweryfikujemy nasze przewidywania oraz poprawność działania opracowanych modeli. Wiele z zaplanowanych eksperymentów będzie pierwszą na świecie próbą odwzorowania pożarów tego typu! Dowiemy się **jak bardzo** zmienia się toksyczność środowiska pożarowego z nowymi źródłami energii do zwyczajowych scenariuszy rozwoju pożaru. Ustalimy także **jak często** pożary nowych źródeł się zdarzają. Znając prawdopodobieństwo i skutki, określimy **ryzyko** pożarów, a w dalszej kolejności uszeregujemy oceniane rozwiązania od najbardziej do najmniej bezpiecznych.

Zbudowaliśmy silne konsorcjum składające się z najbardziej doświadczonych polskich i chińskich naukowców w obszarze bezpieczeństwa pożarowego kabli. Jesteśmy pewni, że jesteśmy w stanie zrealizować ambitne cele tego projektu, a przez to umożliwić rozwój budynków z nowymi źródłami energii. Mamy nadzieję przyczynić się do „zielonej rewolucji” w budownictwie, jednocześnie zmniejszając ryzyko, które dziś wydaje się nam pominięte.